

Informācija medijiem
22-09-2021

Rīgas cirks informē par cirka ēkas pārbūves gaitu

Šobrīd vēsturiskās Rīgas cirka ēkas atjaunošana atrodas saudzīgās demontāžas fināla taisnē. Šajā būvniecības fāzē ar pietāti pret vēsturiskajām vērtībām tiek demontēti dažādu laikmetu uzslāņojumi, ir atsegti un daļēji izbūvēti ēkas pamati, kā arī tiek gatavotas konstrukcijas jaunā kupola uzstādīšanai.

Turpmāk, laikā līdz 2022. gada augustam, paredzēta arēnas pārbūve, izveidojot kupola balsta konstrukcijas un gaisa akrobātikas iekares punktus. Vēsturiskās konstrukcijas tiks saglabātas kā pastāvoša vēstures liecība. Tuvākajos mēnešos tiks veikti energoefektivitātes, siltumizolācijas un ventilācijas darbi, tostarp arēnā izbūvēta siltā grīda. Paredzēta arī daļēja fasādes atjaunošana.

“Rīgas cirka vēsturiskajai ēkai šogad aprīt 133 gadi – sasniegts cienījams vecums publiskai ēkai, kurā ilgu gadu garumā ik dienu plašai publikai izrādīta ne vien cirka māksla, bet arī kino, notikuši koncerti un citi publiski pasākumi, tostarp pat valdības ierēdņu kopsapulces. Gadu laikā arēnas ēka bija nolietojusies, un tā pirms darbu sākšanas vairs neatbilda nedz estētiskajām, nedz mūsdienīga cirka, nedz arī drošības prasībām. Pēc valsts īpašumtiesību jautājuma sakārtošanas uz Rīgas cirka ēkām Kultūras ministrija šeit darbus 2017. gada sākumā sāka ar vēsturiskās ēkas fasādes nostiprināšanu, Merķeļa ielas ieejas zonas sakārtošanu un starptautiska metu konkursa rīkošanu ēkas atjaunošanai un teritorijas attīstības vīzijas noskaidrošanai. Kultūras ministrija ir izmantojusi katru iespēju, lai piesaistītu finansējumu šīs vēsturiskās ēkas atjaunošanai, kas ir unikāla ne vien Baltijā, bet visas Eiropas valstu mērogā,” uzsver kultūras ministrs **Nauris Puntulis**.

Valdis Koks, būvuzņēmuma “Aidaco Group” pārstāvis, informē par patlaban aktuālajiem būvniecības darbiem: “Šobrīd būvlaukumā jau ir izbūvēta daļa jaunās pamatu plātnes uz kuras tiek būvētas jaunas kolonas apkārt esošajam kupolam, lai uz tām vēlāk balstītu CLT (krusteniski līmēto koka paneļu) kupola konstrukciju.”

Atjaunošanas procesā atrastas arī dažādu laikmetu liecības – vairāk nekā gadsimtu senas izrāžu programmas, ar roku gleznoti reklāmplakāti no starpkaru perioda, ideoloģisko sistēmu plakāti ar uzsaukumiem, kā arī zem esošās sienu apdares atrastas agrīnāku laiku apdares elementi un ornamentu. Visi atradumi, konsultējoties ar nozares ekspertiem, tiks saglabāti. Arī pārbūves procesā demontētie materiāli un ēkas fragmenti, kam piemīt kultūrvēsturiska vērtība, tiek saglabāti atkārtotai izmantošanai ēkas eksterjerā vai interjerā, kā arī izstādīšanai ar cirka vēsturi saistītā ekspozīcijā.

Runājot par iekļaušanos termiņos, VSIA “Rīgas cirks” valdes locekle **Liene Pērkone** min, ka šobrīd darbi norit pēc plāna un pat grafiku nedaudz apsteidz. Līdzšinējo darbu laikā atklātas arī dažādas iepriekš nezināmas detaļas par ēkas tehnisko stāvokli. “Varbūt ēku ir pārsteidzoši redzēt šādā izskatā, bet tieši demontāžas stadijā varam ieraudzīt ne tikai atsegtus kultūrlāņus, bet arī apliecinājumu faktam, ka šai vairāk nekā 130 gadus senajai ēkai kapitāls remonts nekad nav veikts un ir ļoti nepieciešams,” saka Liene, piebilstot, ka šī ēka prasa ļoti lielu pietāti, kas tiek nodrošināta gan no projektētāju, arhitektu bijroja NRJA, gan no būvnieku, pilnsabiedrības “Aidaco Group”, puses. “Veicot demontāžu, atklājas arī dažādas sarežģītas lietas. Laikā, kad ēka tika celta, tās būvniecībā tikai izmantoti daudzi

otrrreizējie materiāli, kas attiecīgi ir vēl vecāki par pašu ēku. Taču ar izaicinājumiem šobrīd veiksmīgi tiekam galā, jo ir izveidusies lieliska sadarbība starp visām iesaistītajām pusēm.”

Šim būvniecības posmam Kultūras ministrija piesaistījusi nepilnus 5 miljonus eiro – no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un no valsts budžeta finansējuma, taču uzsāktais atjaunošanas posms ir tikai daļa no visa iecerētā pārbūves projekta. Ar laiku iecerēta finansējuma piesaiste arī *black-box* zāles, kā arī moderna cirka skolas un mākslas rezidenču kompleksa izbūvei. Tomēr jau pēc šī – energoefektivitātes – posma būs iespējams daudz vērienīgākā līmenī organizēt mūsdienu tehnikajām prasībām atbilstošas cirka izrādes un cirka skolas nodarbības.

Rīgas cirka ēka būvēta 1888. gadā, un tās pastāvēšanas laikā tai nekad nav ticis veikts kapitālremonts. **Uldis Lukševics**, arhitektu biroja NRJA arhitekts, cirka ēkas būvniecības manieri salīdzina ar cirka triku: “Pateicoties Albertam Salamonska kungam, uzņēmējam un cirka entuziastam, tapa šī ēka – vienīgā cirka ēka Baltijā. Bet viņš bija arī cirka mākslinieks, un esošās ēkas būvniecības metodes patiešām daudzviet ļoti atgādina cirka trikus. Cirka triki ar laiku tiek atklāti, un arī Rīgas cirka ēkas konstrukciju ekspluatācijas drošība ir beigusies. Mūsu uzdevums ir, maksimāli saglabājot vēsturisko pēctecību, veikt cirka arēnas pārbūvi tā, lai nodrošinātu gan energoefektivitāti, gan ēkas tehnisko stabilitāti, gan drošību māksliniekiem. Mainoties cirka vērtībām Latvijā un pasaulē, ir jāmainās arī izpratnei par arhitektūru, kas to reprezentē.”

Kamēr Rīgas cirka ēka tiek pārbūvēta, cirka izrādes notiek dažādās Rīgas kultūrtelpās, savukārt Rīgas cirka skolas nodarbības norit Āgenskalnā, Zeļļu ielā 25.

Sīkāka informācija:

Zane Volkinšteine

Rīgas cirka Komunikācijas projektu vadītāja

Tālr.: 26403666

e-pasts: zane.volkinsteine@cirks.lv

Preses konferences runātāji:

-Nauris Puntulis, LR Kultūras ministrs,

-Liene Pērkone, VSIA “Rīga cirks” valdes locekle,

-Mārtiņš Ķibers, Rīgas cirka radošais direktors,

-Uldis Lukševics un Zigmārs Jauja, cirka pārbūves projekta autori, arhitektu biroja NRJA arhitekti

-Valdis Koks, būvuzņēmuma “Aidaco Group” vadītājs.